

I tipi di futuro

sigmatico · contratto · attico · dorico · passivo

Il futuro attivo-medio si classifica per tipo di tema (non «debole/forte»). Il futuro passivo, invece, deriva dal tema dell'aoristo passivo e per questo si dice debole o forte.

Futuro attivo e medio

IN SINTESI

TIPO	ESEMPIO (1ª SING.)
sigmatico	λύω → λύσω
contratto (liquide e nasali)	μένω → μενῶ
attico	νομίζω → νομιῶ
dorico	φεύγω → φευξοῦμαι

SIGMATICO (NORMALE)

Tema + -σω / -σομαι. È il futuro di λύω e della maggior parte dei verbi.

λύω → λύσω

sciolgo → scioglierò

παιδεύω → παιδεύσω

educo → educerò

γράφω → γράψω

scrivo → scriverò

Indicativo

	ATTIVO	MEDIO
1ª sing.	λύσω	λύσομαι
2ª sing.	λύσεις	λύση
3ª sing.	λύσει	λύσεται
1ª plur.	λύσομεν	λυσόμεθα
2ª plur.	λύσετε	λύσεσθε
3ª plur.	λύσουσι(ν)	λύσονται

Ottativo

	ATTIVO	MEDIO
1ª sing.	λύσοιμι	λυσοίμην
2ª sing.	λύσοις	λύσοιο
3ª sing.	λύσοι	λύσοιτο
1ª plur.	λύσοιμεν	λυσοίμεθα
2ª plur.	λύσοιτε	λύσοισθε
3ª plur.	λύσοιεν	λύσοιντο

Infinito

ATTIVO	MEDIO
λύσειν	λύσεσθαι

Participio attivo

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. sing.	λύσων	λύσουσα	λύσον
Gen. sing.	λύσοντος	λυσούσης	λύσοντος
Dat. sing.	λύσοντι	λυσούσῃ	λύσοντι
Acc. sing.	λύσοντα	λύσουσαν	λύσον
Nom. plur.	λύσοντες	λύσουσαι	λύσοντα
Gen. plur.	λυσόντων	λυσουσῶν	λυσόντων
Dat. plur.	λύσουσι(ν)	λυσούσαις	λύσουσι(ν)
Acc. plur.	λύσοντας	λυσούσας	λύσοντα

Participio medio

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. sing.	λυσόμενος	λυσομένη	λυσόμενον
Gen. sing.	λυσομένου	λυσομένης	λυσομένου
Dat. sing.	λυσομένῳ	λυσομένη	λυσομένῳ
Acc. sing.	λυσόμενον	λυσομένην	λυσόμενον

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. plur.	λυσόμενοι	λυσόμεναι	λυσόμενα
Gen. plur.	λυσομένων	λυσομένων	λυσομένων
Dat. plur.	λυσομένοις	λυσομέναις	λυσομένοις
Acc. plur.	λυσομένους	λυσόμενας	λυσόμενα

CONTRATTO (LIQUIDE E NASALI)

Nei temi in λ, ρ, μ, ν la σ cade e si ha contrazione: le desinenze diventano quelle di un contratto in -έω (μενῶ, μενεῖς, μενεῖ...). Detto anche futuro asigmatico o liquido.

μένω → μενῶ

rimango → rimarrò

ἀγγέλλω → ἀγγεῖλω

annuncio → annuncerò

φαίνω → φανῶ

mostro → mostrerò

Indicativo

	ATTIVO	MEDIO
1ª sing.	μενῶ	μενοῦμαι
2ª sing.	μενεῖς	μενή
3ª sing.	μενεῖ	μενεῖται
1ª plur.	μενοῦμεν	μενούμεθα
2ª plur.	μενεῖτε	μενεῖσθε
3ª plur.	μενοῦσι(ν)	μενοῦνται

Ottativo

	ATTIVO	MEDIO
1ª sing.	μενοίην	μενοίμην
2ª sing.	μενοίης	μενοῖο
3ª sing.	μενοίη	μενοῖτο
1ª plur.	μενοῖμεν	μενοίμεθα
2ª plur.	μενοῖτε	μενοῖσθε

	ATTIVO	MEDIO
3ª plur.	μενοῖεν	μενοῖντο

Infinito

ATTIVO	MEDIO
μενεῖν	μενεῖσθαι

Participio attivo

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. sing.	μενῶν	μενούσα	μενούν
Gen. sing.	μενούντος	μενούσης	μενούντος
Dat. sing.	μενούντι	μενούσῃ	μενούντι
Acc. sing.	μενούντα	μενούσαν	μενούν
Nom. plur.	μενούντες	μενούσαι	μενούντα
Gen. plur.	μενούντων	μενουσῶν	μενούντων
Dat. plur.	μενούσι(ν)	μενούσαις	μενούσι(ν)
Acc. plur.	μενούντας	μενούσας	μενούντα

Participio medio

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. sing.	μενούμενος	μενουμένη	μενούμενον
Gen. sing.	μενουμένου	μενουμένης	μενουμένου
Dat. sing.	μενουμένῳ	μενουμένην	μενουμένῳ
Acc. sing.	μενούμενον	μενουμένην	μενούμενον
Nom. plur.	μενούμενοι	μενούμεναι	μενούμενα
Gen. plur.	μενουμένων	μενουμένων	μενουμένων
Dat. plur.	μενουμένοις	μενουμέναις	μενουμένοις
Acc. plur.	μενουμένους	μενουμένας	μενούμενα

ATTICO

Verbi in -ίζω (e pochi altri): la σ cade e si contrae (-ίζω → -ιῶ). Caratteristico del dialetto attico.

νομίζω → νομιῶ

penso → penserò

κομίζω → κομιῶ

porto → porterò

ἐλάυνω → ἐλῶ

spingo → spingerò

καλέω → καλῶ

chiamo → chiamerò

Indicativo

	ATTIVO	MEDIO
1ª sing.	νομιῶ	νομιούμαι
2ª sing.	νομιεῖς	νομιῇ
3ª sing.	νομιεῖ	νομιέται
1ª plur.	νομιούμεν	νομιούμεθα
2ª plur.	νομιεῖτε	νομεῖσθε
3ª plur.	νομιοῦσι(ν)	νομιοῦνται

Ottativo

	ATTIVO	MEDIO
1ª sing.	νομοίην	νομοίμην
2ª sing.	νομοίης	νομοῖο
3ª sing.	νομοίη	νομοῖτο
1ª plur.	νομοίμεν	νομοίμεθα
2ª plur.	νομοῖτε	νομοῖσθε
3ª plur.	νομοῖεν	νομοῖντο

Infinito

ATTIVO	MEDIO
νομιεῖν	νομεισθαι

Participio attivo

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. sing.	νομιῶν	νομιούσα	νομιούν
Gen. sing.	νομιούντος	νομιούσης	νομιούντος
Dat. sing.	νομιούντι	νομιούσῃ	νομιούντι
Acc. sing.	νομιούντα	νομιούσαν	νομιούν
Nom. plur.	νομιούντες	νομιούσαι	νομιούντα
Gen. plur.	νομιούντων	νομιουσῶν	νομιούντων
Dat. plur.	νομιούσι(ν)	νομιούσαις	νομιούσι(ν)
Acc. plur.	νομιούντας	νομιούσας	νομιούντα

Participio medio

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. sing.	νομιούμενος	νομιουμένη	νομιούμενον
Gen. sing.	νομιουμένου	νομιουμένης	νομιουμένου
Dat. sing.	νομιουμένῳ	νομιουμένη	νομιουμένῳ
Acc. sing.	νομιούμενον	νομιουμένην	νομιούμενον
Nom. plur.	νομιούμενοι	νομιούμεναι	νομιούμενα
Gen. plur.	νομιουμένων	νομιουμένων	νομιουμένων
Dat. plur.	νομιουμένοις	νομιουμέναις	νομιουμένοις
Acc. plur.	νομιουμένους	νομιουμένας	νομιούμενα

DORICO

Unisce la marca -σ- alle desinenze contratte: -σέομαι → -σοῦμαι. Quasi sempre di forma media.

φεύγω → φευξοῦμαι

fuggo → fuggirò

πλέω → πλευσοῦμαι

navigo → navigherò

κλαίω → κλαυσοῦμαι

piango → piangerò

Indicativo

MEDIO	
1 ^a sing.	φευξοῦμαι
2 ^a sing.	φευξῇ
3 ^a sing.	φευξεῖται
1 ^a plur.	φευξοῦμεθα
2 ^a plur.	φευξεῖσθε
3 ^a plur.	φευξοῦνται

Ottativo

MEDIO	
1 ^a sing.	φευξοίμην
2 ^a sing.	φευξοῖο
3 ^a sing.	φευξοῖτο
1 ^a plur.	φευξοίμεθα
2 ^a plur.	φευξοῖσθε
3 ^a plur.	φευξοῖντο

Infinito

MEDIO
φευξεῖσθαι

Participio medio

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. sing.	φευξούμενος	φευξουμένη	φευξούμενον
Gen. sing.	φευξουμένου	φευξουμένης	φευξούμενου
Dat. sing.	φευξομένῳ	φευξουμένη	φευξομένῳ
Acc. sing.	φευξούμενον	φευξουμένην	φευξούμενον
Nom. plur.	φευξούμενοι	φευξούμεναι	φευξούμενα
Gen. plur.	φευξομένων	φευξομένων	φευξομένων

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Dat. plur.	φευξομένοις	φευξομέναις	φευξομένοις
Acc. plur.	φευξομένους	φευξομένας	φευξόμενα

Futuro passivo

IN SINTESI

TIPO	ESEMPIO (1ª SING.)
debole (1º), in -θησ-	λύω → λυθήσομαι
forte (2º), in -ησ-	γράφω → γραφήσομαι

DEBOLE (1º)

Si costruisce sul tema dell'aoristo passivo debole (-θη-) + -σ-: -θήσομαι. È il futuro passivo di λύω.

λύω → λυθήσομαι

sciolgo → sarò sciolto

παιδεύω → παιδευθήσομαι

educō → sarò educato

Indicativo

	PASSIVO
1ª sing.	λυθήσομαι
2ª sing.	λυθήσῃ
3ª sing.	λυθήσεται
1ª plur.	λυθησόμεθα
2ª plur.	λυθήσεσθε
3ª plur.	λυθήσονται

Ottativo

	PASSIVO
1ª sing.	λυθῃσέμην
2ª sing.	λυθήσῃο

PASSIVO	
3ª sing.	λυθήσοιτο
1ª plur.	λυθησόμεθα
2ª plur.	λυθήσοισθε
3ª plur.	λυθήσονται

Infinito

PASSIVO
λυθήσεσθαι

Participio passivo

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. sing.	λυθησόμενος	λυθησομένη	λυθησόμενον
Gen. sing.	λυθησομένου	λυθησομένης	λυθησομένου
Dat. sing.	λυθησομένῳ	λυθησομένῃ	λυθησομένῳ
Acc. sing.	λυθησόμενον	λυθησομένην	λυθησόμενον
Nom. plur.	λυθησόμενοι	λυθησόμεναι	λυθησόμενα
Gen. plur.	λυθησομένων	λυθησομένων	λυθησομένων
Dat. plur.	λυθησομένοις	λυθησομέναις	λυθησομένοις
Acc. plur.	λυθησόμενους	λυθησόμενας	λυθησόμενα

FORTE (2°)

Si costruisce sul tema dell'aoristo passivo forte (-η-) + -σ-: -ήσομαι, senza θ.

γράφω → γραφήσομαι

scrivo → sarò scritto

φαίνω → φανήσομαι

mostro → apparirò

στέλλω → σταλήσομαι

invio → sarò inviato

Indicativo

PASSIVO	
1ª sing.	γραφῆσομαι
2ª sing.	γραφῆσῃ
3ª sing.	γραφῆσεται
1ª plur.	γραφησόμεθα
2ª plur.	γραφῆσεσθε
3ª plur.	γραφῆσονται

Ottativo

PASSIVO	
1ª sing.	γραφῆσοίμην
2ª sing.	γραφῆσοιο
3ª sing.	γραφῆσοιτο
1ª plur.	γραφῆσοίμεθα
2ª plur.	γραφῆσοισθε
3ª plur.	γραφῆσوينτο

Infinito

PASSIVO
γραφῆσέσθαι

Participio passivo

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Nom. sing.	γραφησόμενος	γραφησομένη	γραφησόμενον
Gen. sing.	γραφησομένου	γραφησομένης	γραφησομένου
Dat. sing.	γραφησομένῳ	γραφησομένῃ	γραφησομένῳ
Acc. sing.	γραφησόμενον	γραφησομένην	γραφησόμενον
Nom. plur.	γραφησόμενοι	γραφησόμεναι	γραφησόμενα
Gen. plur.	γραφησομένων	γραφησομένων	γραφησομένων

CASO	MASCHILE	FEMMINILE	NEUTRO
Dat. plur.	γραφησομένοις	γραφησομέναις	γραφησομένοις
Acc. plur.	γραφησομένους	γραφησομένας	γραφησόμενα